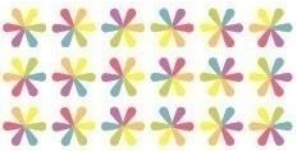

Medkulturnost in raznojezičnost učencev izziv za poučevanje in učenje v heterogenih razredih

dr. Katica Pevec Semec

Zavod RS za šolstvo

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Potek delavnice

Uvod v delavnico

1. Kako razumemo raznojezičnost?

(koristi, prednosti, težave, razmerje med J1 in J2)

Prva dejavnost: Moj jezikovni profil (učitelji, učenci)

2. Kako razumemo (med) kulturnost?

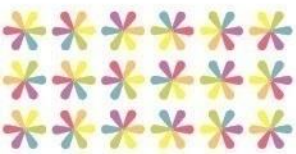
(koristi, prednosti, težave, interkulturnost kot didaktično načelo)

Druga dejavnost: Koliko sem medkulturno občutljiva-a?

Moja identiteta (učitelji)

Razredna identiteta (učenci)

Tretja dejavnost: Spoznavanje in odkrivanje različnih kultur
(učitelji, učenci)

3. Načrtovanje pouka v heterogenem razredu s poudarkom na vključitvi raznojezičnosti učencev ter spodbujanje (med) kulturnih kompetenc:

Četrta dejavnost: Zgledi primerov prakse za 1., 2. in 3. razred

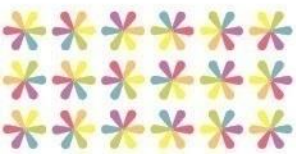
Peta dejavnost: Oblikovanje primera prakse

4. Uporabni učni viri v podporo poučevanju

Šesta dejavnost: Ogled knjižnice virov in literature za spodbujanje raznojezičnost in medkulturnosti pri pouku

5. Izmenjava izkušenj in mnenj

Sedma dejavnost: Kaj bom odnesel s seboj z delavnice?

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

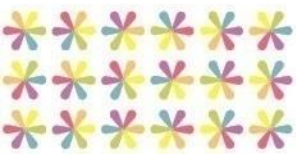

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Izhodiščno vprašanje delavnice:

Kako načrtovati pouk v heterogenih razredih s ciljem največjega izkoristka raznojezičnosti in medkulturnosti učencev za aktivacijo učenja vseh v razredu?

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

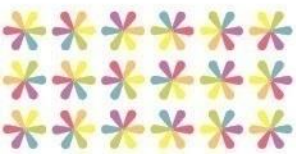

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Različnost- drugačnost- podobnost

- Vsak od nas je edinstven posameznik, vendar se zavedamo, da imamo kot človeška bitja tudi podobnosti.
- Bogata človeška različnost je prisotna v družbi in skupini ljudi. Predstavlja tudi vplive vzgoje in izobraževanja.
- Učenci v šoli pogosto pričakujejo, da se bodo učili na enak način, isto vsebino v istem času.
- Tako učenci kot učitelji imajo svoje posebnosti, potrebe, sposobnosti, interese, predvsem pa različne poti učenja.

Soustvarjamo razredni pouk

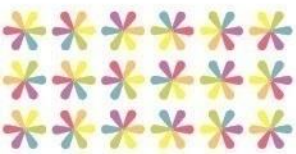
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

- Učitelji v nerazvitem delu sveta v razredu pogosto poučujejo veliko število učencev hkrati, pogosto imajo premalo časa za pripravo primerne učnega gradiva in poučujejo določeno snov le na en način vse učence.
- Težko je biti inovativen, če kot učitelj delaš v težkih poučevalnih okoljih. V teh primerih učitelji upajo, da se bo ves razred naučil, kar so poučevali, čeprav se morda hkrati zavedajo, da posamezni učenci morda ne bodo uspešni.
- Slovenski šolski prostor ima v primerjavi z mnogimi državami nerazvitega sveta, odlične pogoje dela.
- Večja učna uspešnost vseh učencev je izziv vsem učiteljem. Treba je bolje spoznati kdo so naši učenci, kako uporabiti informacije o podobnosti in razlikah med njimi z vidika njihovih temeljnih potreb in lastnega poučevalnega pristopa ter vpletenosti v načrtovanje pouka za vse učence.

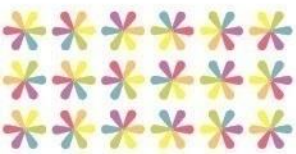

Naloge, ki bogatijo vse učence pogosto vključujejo različne učne stile, zanimive vsebine, dinamičen proces učenja in poučevanja, primerno učno podporo, itd.

Več kot bogat učni program ali nabor različnih učnih strategij, pa uteleša filozofija učiteljev in sicer:

Vsi učenci se lahko učijo - na svoj način in v svojem času.

Izvajati za učence zanimiv in bogat pouk pomeni, da si učitelj prizadeva za fleksibilnost in odprtost do novih idej, da je prepričan, da z novimi spoznanji o tem, kako se učenci učijo, lahko organizira kvalitetnejši pouk.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

V čem so učenci, ki govorijo drugačen jezik od učnega in imajo drugačno kulturo o večinske, posebni, v čem so enaki?

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO RAZUMEMO RAZNOJEZIČNOST?

- Kakšne koristi prinaša za otroka?
- Kakšne so prednosti raznojezičnih otrok pred enojezičnimi?
- Katere učne težave izkazujejo otroci zaradi raznojezičnosti in medkulturnosti?

Soustvarjamo razredni pouk

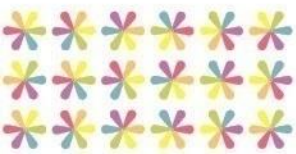
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

- *Prva dejavnost*: Moj jezikovni profil (učitelji)
Moj jezikovni profil (učenci)

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

KAKO RAZUMEMO MEDKULTURNOST?

- Kaj pomeni biti večkulturn?
- Kakšne koristi prinaša „biti medkulturno občutljiv“ za posameznika in skupnost?
- Katere težave izkazujejo otroci zaradi pomanjkanja medkulturne občutljivosti?

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

INTERKULTURNOST KOT DIDAKTIČNO NAČELO

Pedagoško didaktično načelo

usmerja

načrtovanje, izvedbo in evalvacijo VI dela tako, da

podpira spremembo

obstoječih hierarhičnih odnosov med dominantno etično/ kulturno večino
in podrejenimi manjšinskimi etičnimi/kulturnimi skupinami

v sistemu izobraževanja

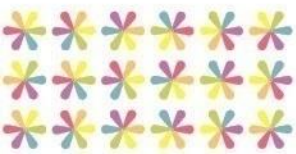
ter tako

prispeva k enakosti dejanskih izobraževalnih možnosti,

ohranjanju različnih identitet ter

k razvoju solidarnega odnosa do etičnih in kulturnih manjšin.

(Ermenc, 2007)

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Druga dejavnosti: Koliko sem medkulturno občutljiva-a?

Moja identiteta (učitelji)

Razredna identiteta (učenci)

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

3. PRIMERI PRAKSE

Četrta dejavnost:

Zgledi primera prakse za 1.,2. in 3. razred

Načrtovanje primera prakse

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

4. KNJIŽNICA VIROV IN LITERATURE ZA SPODBUJANJE RAZNOJEZIČNOST IN MEDKULTURNOSTI PRI POUKU

Peta dejavnost: Ogled razstave gradiv

Dosegljiva na povezavi:

file:///C:/Users/kpevec/CloudStation/konferenca%20%20RP%2022/lastni/razstava_gradiv.pdf

Vir: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC Sazu in Pedagoški inštitut.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Uporabni učni viri (INA, PROTOKOL)

- Razvijajmo medkulturnost kot novo obliko sobivanja, dosegljivo na:
<http://www.medkulturnost.si/wp-content/uploads/2013/11/Razvijamo-medkulturnost-kot-novo-obliko-sobivanja-Zbornik.pdf>
- Za medkulturno sobivanje v vrtcih, šolah in lokalnih okoljih.
<http://www.medkulturnost.si/pripravili-smo-zakljucno-publikacijo-projekta-izzivi-medkulturnega-sobivanja-z-naslovom-za-medkulturno-sobivanje-v-vrtcih-solah-in-lokalnih-okoljih/>

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Dosegljivo na:

http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/razvoj_solstva/Jeziki/Evropski_jezikovni_listovnik_OS_6_10_prirocnik_ucitelji.pdf

Soustvarjamo razredni pouk

Dosegljivo na:

<http://www.zrss.si/pdf/vecjezicnostclil.pdf>

Vabljeni v spletno okolje: sio.si skupnost/zrss/PRO-Zgodnja večjezičnost in večkulturnost
<https://skupnost.sio.si/course/view.php?id=4579>

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

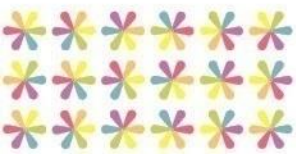

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

V delavnici so bili uporabljeni viri in literatura:

- Gregory, G.H.(2013). Differentiated Instructional Strategies. Sage Company, California.
- Jezikovno in medkulturno uzaveščanje v osnovni šoli. (2004). Priročnik za učitelje. Fidler, S. (ur).Pedagoška fakulteta, Ljubljana.
- Kožar, K. (2010). Teoretska izhodišča za pripravo izobraževalnih programov za življenje v medkulturni družbi. Andragoška spoznanja, 4/2010, 25.
- Paige, R. M. et al. (2003). Assessing intercultural sensitivity: an empirical analysis of the hammerand bennett intercultural development inventory. International Journal of Intercultural Relations, 27(4), July 2003, 467–486.
- Pevec Semec, K. (2014). Razvijanje medkulturne zmožnosti kot izziv za uspešno izvajanje smernic za celostno vključevanje otrok priseljencev. Šolsko svetovalno delo, XVII, 3-5, 56-64.
- ROPP. Referenčni okvir za pluralistične pristope k jezikom in kulturam. Zmožnosti in viri. Pridobljeno 10.2.2021: <https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/ropp-referencni-okvir-za-pristope-k-jezikom/files/assets/basic-html/index.html#2>
- Skubic Ermenc, K. (2007). Interkulturalnost v učnih načrtih slovenske osnovne šole. Pedagoška obzorja, 22(1–2), 128–135.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

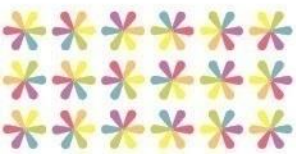

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Hvala za udeležbo na delavnici.

Katica.pevec@zrss.si

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada